

VOORBEELDVRAGEN PRO-ACTIEVE CIRKEL 2^e GRAAD

Kader

Door regelmatig te werken met de methodiek van de proactieve cirkel werk je aan verbondenheid en een positieve klassfeer. Het is een vorm van klasgesprek waarbij iedereen leert om aandachtig en respectvol te luisteren naar elkaar. Leerlingen leren spreken in een positieve taal. Doordat iedereen aan bod komt, krijgt elke leerling de kans om over een bepaald onderwerp iets te zeggen. Door te leren praten met elkaar in een positieve context, zal het gesprek bij een eventueel conflict vlotter verlopen.

Doel

Open leren praten met elkaar op een veilige manier. De proactieve cirkel is een preventieve en groepsgerichte methodiek die de verbondenheid tussen de verschillende leerlingen wil stimuleren.

Werkwijze

Hoe je een pro-actieve cirkel aanpakt, staat beschreven in de aparte fiche over de pro-actieve cirkel.

Hieronder vind je enkele voorbeeldvragen die je kan gebruiken. De vragen zijn ingedeeld per item. Je kan zelf een selectie maken van de vragen die je wil gebruiken met jouw leerlingen. Het is niet belangrijk hoeveel vragen je gesteld krijgt. Het gaat erom dat leerlingen vrij durven spreken, zich gehoord voelen en dat de leerkracht hen beter leert kennen en informatie krijgt over wat leerlingen voelen en denken.

Verschil met vorig schooljaar (overgang tussen eerste en tweede graad)

- Hoe voelt dit leerjaar voor jou? Welk gevoel heb je bij de start van dit schooljaar? Heb je het gevoel dat het je wel zal lukken of heb je angst voor bepaalde zaken?
- Zijn er dingen die helemaal anders zijn dan vorig schooljaar?
- Welke dingen zijn dat? Is dit positief anders? Of zou je voor sommige dingen terug naar de eerste graad willen? Welke dingen zijn dat dan?
- Wat gaat er al goed? Wat ging vorig schooljaar goed en wil je zo verder doen?
- Hoe komt dat? Welke tip kan je je klasgenoten geven? (Leerkracht noteert tips op een blad).

Waar wil je op het einde van je loopbaan staan?

Interesses

- Wat zijn je interesses?
- Sluit de richting waarin je nu zit aan bij je interesses?
- In welk beroep zou je je goed voelen?
- Sluit dat beroep aan bij je studierichting?

Kwaliteiten

- Wat zijn je kwaliteiten?
- Sluit je studierichting aan bij je kwaliteiten? Hoe kan je je kwaliteiten inzetten in je studierichting?

Competenties

- Waar ben je goed in?
- Kan je dat laten zien binnen je studierichting?
- Heb je soms/vaak het gevoel dat de richting te moeilijk/gemakkelijk is voor jou? Binnen welke vakken heb je dat gevoel?

Studierichting

- Vind je het kiezen van een studierichting gemakkelijk of moeilijk? Wat maakt het kiezen zo moeilijk/gemakkelijk? Hebben jullie tips voor elkaar?
- Heb je er vertrouwen in dat je deze studierichting zal afmaken in de 2de graad en dan in de 3de graad in het verlengde ervan zal kiezen? M.a.w. voel je je goed bij je keuze?

Motivatie

Op school

- Hoe kunnen de leraren jullie motiveren?
  - o Door rekening te houden met jullie interesses, met jullie tempo, met waar je goed in bent/minder goed in bent?
  - o Door duidelijke uitleg te geven?

Thuis

- Hoe kunnen je ouders je motiveren?
  - o Door regelmatig te vragen hoe het gaat met je schoolwerk?
  - o Door hulp te bieden?

Wat kan je zelf doen?

- Vragen stellen tijdens de les? Vragen stellen aan je ouders?
- Samenwerken met andere leerlingen?

Succes hebben dit schooljaar, wat wil dat voor jou zeggen? Omschrijf eens.

Wat doen leraren/ouders waardoor je je motivatie kwijtgeraakt?

Waar zie je het meeste tegen op wat betreft leren, naar school gaan? Welk vak, welke leraar, moeite met thuis studeren? Wat is de grootste hindernis?

Wat helpt je om toch de lessen serieus te volgen, om je werk thuis goed aan te pakken?

Klasgroep

- Vind je dit een fijne klas? Voel je je veilig in deze klas?
- Wat kan je zelf doen zodat iedereen zich goed voelt in de klas?
- Wat kunnen je klasgenoten doen waardoor je je goed voelt in de klas?
- Wat verwacht je van je klasgenoten als je afwezig bent?
- Denk je dat er conflicten kunnen ontstaan in deze groep? Waar kan dat mee te maken hebben? Kan je een voorbeeld geven? (pesten, online pesten, klas APP,...)

Vakken

- Wat is de leukste les dit schooljaar en waarom?
- Wat is er dit schooljaar anders dan vorig schooljaar?
- Hoe ervaar je het huiswerk? Veel/weinig, moeilijk/haalbaar, meer zelfstandigheid

Leraren

- Wordt er anders lesgegeven in de 2de graad? Op welke manier? Wordt er zelfstandigheid gevraagd? Wordt er minder uitgelegd?
- Welke klasgenoot zou in jouw ogen een goede leerkracht zijn? En waarom?
- Wat verwacht je van een leerkracht tijdens het lesgeven om ervoor te zorgen dat je alles begrijpt? Wat verwacht je van een leerkracht buiten het lesgeven? Vind je dat een leerkracht af en toe kan checken hoe het met je gaat?
- Zouden jullie graag eens op een andere manier leskrijgen? Hoe dan? **Begeleider schrijft dit op om aan de vakleerkracht mee te geven.**

Studiegebied

- Heb je het gevoel dat je goed gekozen hebt? Past deze studierichting bij je? Is de richting wat je ervan verwacht had?
- Sluit de richting aan bij je interesses en sterke punten? Wat doe je graag? Komen je interesses aan bod in deze richting?
- Wat zou je graag willen leren dit schooljaar of in deze richting? Waar kijk je naar uit?

- Volg je jouw resultaten in smartschool? Hoe voel je je bij tegenvallende resultaten? Voorbeelden:
  - o Stress omdat mijn ouders er iets over zullen zeggen.
  - o Als er 's avonds laat nog resultaten binnenkomen, kan ik moeilijker in slaap vallen.
  - o Ik zou eest mijn toets/taak willen zien vooraleer de resultaten worden gepubliceerd
  - o Ik zorg dat ik de berichtgeving blokkeer zodat ik zelf bepaal wanneer ik kijk.

Aanspreekpunt

- Wat raad je iemand anders aan als die persoon een probleem heeft (van welke aard dan ook)?
- Wat doe je best en best niet als iemand je aanspreekt over een probleem?
- Waar kan je op school naar toe met een probleem in de privé-sfeer of in verband met school?
- Kunnen wij op school iets doen zodat je gemakkelijker de weg vindt naar hulp?

Wie ben ik buiten de school?

- Wat doe je graag buiten de school? Wat zijn je hobby's?
- Wat kan je goed buiten de school?
- Kan je wat je goed kunt enkel buiten de school tonen? Of ook op school?
- Als iemand van je vrienden of familie, iemand die je heel goed kent je zou moeten beschrijven, welke eigenschappen zou hij of zij dan opnoemen?
- Welke eigenschappen kenmerken jou als je niet op school bent? **Als voorbeeld kan je een lijst tonen met verschillende eigenschappen. Je kan de leerlingen bijvoorbeeld 2 eigenschappen van zichzelf laten zoeken.**
- Kan je die eigenschappen ook op school tonen? Doe je dat ook? Waarom wel? Waarom niet?
- Kan je tonen wie je bent op school? Waarom wel/niet?
- Wat vind je belangrijk aan je leven buiten de school? **Je kan de leerlingen enkele voorbeelden geven. Bijvoorbeeld: samenwerken/plezier maken met anderen, creativiteit, geld verdienen, een luisterend oor zijn voor anderen,..**
- Zijn er eigenschappen die je niet of bijna nooit laat zien maar die jou wel typeren?
- Waarom toon je die eigenschappen niet?
- Kan dit ook te maken hebben met seksuele voorkeur? Durf je die te uiten? Waarom wel? Waarom niet?
- Wat heb je nodig op school om nog meer jezelf te kunnen zijn?
- Wat kunnen we doen op school om jou beter te leren kennen?
  - o Wat kunnen je leerkrachten hier doen?
  - o Wat kunnen je medeleerlingen doen?

Je kan hier leuke ideeën uithalen om op een later moment samen met de klas uit te voeren. Bijvoorbeeld: leerlingen nemen elk een voorbeeld mee dat hun typeert buiten de school en vertellen hier kort iets over, leerlingen kunnen een collage maken over zichzelf en dit voorstellen aan de klas. Maak/toon ook een eigen voorbeeld als leerkracht als inspiratiebron maar ook om verbinding te maken met de klas.

Bron

SBSO Provil, Lommel

motivatie@limburg.be – www.motivatiemotorvoordetoekomst.be